

Ny organisering sørger for at Anlaug Kise og de andre beboerne ved Gulset sykehjem har allsang så å si hver dag. Anne Aarhus er teamansvarlig og har derfor ikke grønn eller rød button.

FOTO: MAGNUS KNUITSEN
BJØRKE

Ansatte plikter å være sammen med beboerne

Beboerne ved Gulset sykehjem sitter aldri alene på avdelingene uten ansatte til stede. Det sørger **RØDE OG GRØNNE BUTTONS** for. Men systemet er ikke innført uten kamp.

SKIEN

Helse- og velferdsledelsen i Skien har bestemt at alle de seks sykehjemmene fra i høst skal organiseres etter farger, der rød står for «romservice» og grønt for «miljøarbeider». Gulset sykehjem er allerede i gang.

- Alle ansatte stiller beboerne om morgenen. Etter frokost skal ansatte med grønt merke være sammen med beboerne og gjøre sosiale aktiviteter, mens de røde rydder rom, skifter på senger, ordner toaletter og skyllerom, forteller enhetsleder Kirsten Pettersen, enhetsleder for dagtilbud, frivillighet og aktivitet.

Avdelingene har en aktivtør, Mari Sandaker, som kommer tre ganger i uka. Fargesystemet innebærer at de ansatte ikke forsvinner fra avdelingen når hun kommer, slik de gjorde før.

- Jeg kunne ikke drevet med alle aktivitetene som vi nå gjør, hvis jeg ikke hadde fått hjelp fra de ansatte, sier Sandaker.

Våkne beboere

Målet med det nye systemet er at personalet skal få mer tid med beboerne, som alle er demente.

- Tidligere hadde vi ikke tid til å være sammen med beboerne, for den travle hverdagen spiste oss opp. Den klare oppgavefordelingen innebærer at vi får

mer tid, sier sykepleier og teamansvarlig Blandina Vincent Gongwe.

- Hvor var personalet tidligere? Jo, på vaktrommet og skrev rapport. Nå er en ansatt med grønt skilt alltid til stede med beboerne, sier enhetsleder Mona Nordseth.

Resultatet er at beboerne er blitt mer våkne og til stede.

- De er også mindre urolige, sier kvalitetsleder Berit Stordalen.

Ønsker ro og orden

Det er psykolog Lise Næss ved Senter for gerontologi i Bergen som har utviklet brikkesystemet.

- På de fleste sykehjem konsentrerer personalet seg om praktiske ting etter frokost. Det skal være ro og orden. Men pasientene blir krevende når per-

BLIR SLUKT

Personalet på sykehjem blir slukt i hverdagen hvis ledelsen ikke organiserer arbeidet. Alle jobber hele tiden, men beboerne sitter alene og sover.

Kirsten Pettersen, enhetsleder

sonalet har fokus på praktiske oppgaver. De vet at de får kontakt med personalet ved å be om vann eller toalettbesøk, sier hun.

Den klare oppgavefordelingen med hjelp av farger innebærer spart arbeidstid. Tidsstudier viser at en person bruker 1 time og 15 minutter på å klargjøre åtte til ti rom. Næss understreker at det ikke hjelper å ha mange hender hvis de ikke er riktig organisert.

- Uten denne organiseringen kan det være fire personer på jobb, og likevel blir det ikke bedre kvalitet fordi de ansette ikke prioriterer samvær med pasientene.

Ingen småpauser

Fargesystemet er avhengig av at personalet ikke tar uformelle pauser. Etter lunsj bytter personalet på oppgavene, slik at rød blir grønn.

- De fleste vil ha rød brikke, for da er arbeidet deres synlig. Sykepleiere kan tidvis oppleve at det er vanskelig å ha grønn brikke fordi de ikke alltid ser at samvær med pasienter er den viktigste sykepleiefaglige oppgaven. Men å bli dement er en av de største krisene i livet, og sosial kontakt er svært viktig for disse pasientene, sier Næss.

Hun har gjennom mange års arbeid erfart at det koster å gjen-

nomføre endringer i pleie- og omsorgssektoren.

- Å endre strukturer her er omtrent som å utføre hjerteoperasjoner uten bedøvelse. Jeg har ikke vært i en eneste kommune der det ikke har vært motstand. Derfor er jeg glad for at Skien er kommet så godt i gang, sier hun.

Men også de ansatte ved Gulset sykehjem har vært skeptiske til endringene.

- Mange tenker at det er viktig å ha det sosialt på jobb på sykehjem. Det er det blitt mindre av. Men vi skal jo være her for be-

boerne, sier kvalitetsleder Berit Stordalen.

- Det er nok det som er litt sårt nå, at pustehullene er blitt borte, svarer enhetsleder Mona Nordseth.

- Det var veldig lett å prioritere bort aktivitet tidligere fordi det var så hektisk. Jeg hadde dårlig samvittighet, men den er borte. Det er jeg veldig glad for, sier sykepleier og teamansvarlig Blandina Vincent Gongwe.

BERIT ALMENDINGEN, 480 33 259
berit@kommunal-rapport.no

Rød button står for «romservice», grønn for «miljøarbeider».

FARGESYSTEM

♦ **Hovedtanken** bak fargesystemet er at minst én ansatt skal være sammen med beboerne hele tiden og aktivisere dem. Personale med grønn brikke er miljøansvarlige og skal være til stede på stuen hele tiden.

♦ Aktivitetene som ansatte med grønne buttons gjennomfører, er delt inn i **tre grupper**:

- Fysisk aktivitet, ofte bestående av ballongtrim og dans.

- Sang og musikk, ofte allsang.

- Minnestunder, der personalet gjerne bruker gjenstander fra tidligere tider for å stimulere hukommelsen til beboerne.